

Väärtustest Saku Gümnaasiumis

Ulvi Läänemets
(Saku Gümnaasiumi direktor)

Väärtustega hakkasime Saku Gümnaasiumis teadlikult tegelema 2006. aastal, kui kool sai võimaluse osaleda Koolikatsuja 2006+ koolimeeskondade koolituses. Viisime õpetajatele läbi koolituse väärtuste teemal ja rühmatööde tulemusena said kirja pandud kooli põhiväärtused:

- Konkurentsivõimeline ja võimetekohane haridus
- Meeldiv õpikeskkond
- Tugevad traditsioonid
- Vastastikune ausus ja austus
- Avatus koostöös

2011. aasta jaanuaris jõudsime järgmise etapini koos õpilastega: arutasime läbi ja panime kirja, mida me oma põhiväärtuste all siis igapäevaselt teeme ja mõtleme.

Eelmise aasta konkursitöö teema oli: koostöö lastevanematega ja väärtuskasvatus koolis: kaasamine või konfliktide ohjamine?

Meie koolis on aastaid olnud terve rida tegevusi, kuhu on alati lastevanemaid kaasatud ning mis on populaarsed igal aastal.

Põhilised üritused, kuhu on lastevanemaid kaasatud:

- Matkad
- Spordivõistlused
- Isadepäeval käivad isad tunde andmas
- 1. klasside ja isade vaheline spordivõistlus
- Emadepäeval emad käivad tunde andmas, kontsert
- Eelkooli lastevanemate koolitus (vanemad ja lapsed koos koolis)
- Erinevad koolitused kooliastmete lastevanematele
- Tagasi Kooli nädal
- Täiskasvanud õppija nädal
- Comeniuse projekt
- Kooli arengukava koostamine
- Küsitlused
- Arenguestlused
- Ümarlauad õpiraskustega õpilaste vanematega
- Kontserdid, etendused, muusikal jne
- Lahtiste uste päev
- Alati võimalik oma lapse tunde vaatama tulla
- Klasside peod, väljasõidud koos vanematega
- Töökohtade külastamine, töövarjupäev
- Klasside kaunistamine tähtpäevadeks
- Jõulukaart kõigile koju
- Tänukaart vanematele

Eelkooli lastevanemate koolitus

Oleme lastevanematele aastate jooksul pakkunud erinevaid koolitusi, kuid üsna keeruline oli vanemat kooli saada. Asi hakkas sujuma siis, kui tegime koolitused väga suunatud sihtgrupile.

Väga hästi on käima läinud eelkooli lastevanemate koolitus, mida tehakse selles formaadis juba vähemalt viiendat aastat. Kolm-neli korda aasta jooksul on vanemad koolis koos lastega. Lastele tehakse nn koolitunde, vanematele loenguid. Viimasel korral oli saalis 88 vanemat. Selline koolitus annab võimaluse sujuvaks üleminekuks lasteaiast kooli.

Koolitus kannab järgmisi väärtusi:

- Turvatunnet: laps on kooliga tuttav, tunneb oma õpetajat ja kaaslast – see on oluline ka vanemale
- Avatus koostöös: koolitus valmistatakse ette juhtkonna ja õpetajate koostöös – loob eelduse edaspidiseks avatud koostööks vanematega
- Vastastikune ausus ja austus: vastame tekkinud küsimustele ausalt, oleme avatud ettepanekutele, ulatame vanematele abikäe juba enne, kui laps kooli tuleb, millega loome silla vastastikusele avatud suhtlemisele.

Isadepäeva tähistamine algkoolis

Isadepäeva tähistamise mõte sai alguse juba 2002. aastal huvijuhi ja algkooli õpetajate ühise ettevõtmisena. Tähistatud on väga erinevalt: on olnud õpitoad, spordipäevad, simman, loengud isadele jne. Aga kõige olulisem on see, et meil käivad isad sel päeval tunde andmas. Viimastel aastatel on populaarseks saanud isade ja 1. klassi laste spordivõistlus.

Üritus kannab järgmisi väärtusi:

- Tugevad traditsioonid: kestnud juba 11 aastat
- Vastastikune ausus ja austus: kool peab vanemast lugu, usaldab.
- Avatus koostöös: üritus saab toimuda vaid vastastikusel heal suhtlemisel ja avatud koostöös.

Arenguvõimalused, mida eelmisel aastal nägime

- Lastevanemate Akadeemia
- Oma kooli väärtuste mäng
- Direktor klassi vanematele kooli väärtustest rääkima
- Hoolekogu töö nähtavaks

Esimese asjana läks käima lastevanemate akadeemia – tegime eelmisel õppeaastal kolm korda kooli raamatukogus arutelu/tutvustust teatud õppeainete osas (mida õpetatakse, millised on nõudmised mingis kooliastmes jne) . Eelmisel õppeaastal alustasime matemaatikast, lisaks toimus veel eesti keeles ja võõrkeeltes. Sel sügisel oleme jõudnud teha loodusainetes. Kohal on kõik selle aine õpetajad ja saavad avatult vastata küsimustele.

Väärtuste mäng on suur ambitsioon, kogume mõtteid ja loodame, et ühel heal päeval on meil midagi olemas.

Lastevanemate koosolekule pole mind veel kutsutud, küll aga olen alustanud õpilastega klassijuhataja tundide raames väärtustest rääkimisega ja suureks abiliseks selleks on mulle meie kooli väärtuste puu.

Väärtuste puud valmisid kevadel meie mõlemas majas paljude inimeste ühise tööna. Puu on meie abiline: ta on iga päev nähtav, tuletab meile meelde meie olulisi väärtusi, aitab kaasa väärtuste üle arutlemisel, käitumisel ja ka tundide läbiviimisel. Ühel päeval tabasin seal puu juures majanduse õpetaja koos 10. klassi õpilastega, kes pidid puu pealt leidma need väärtused, mis aitavad neid kui ettevõtjat edaspidises elus.

Kõigest sellest innustununa saime sellel sügisel algkooli majja kingituseks LC Saku poolt pingid, kuhu on peale kirjutatud meie oma õpilaste mõtted teemal „Mis on heategu?“. LC Saku liikmete hulgas on palju meie lapsevanemaid. Pinkide detailid tehti ühe vanema töökohas, aga pingid pandi kokku koolis koos tööõpetuse õpetaja ja 4. klassi poistega.

Püüame meile olulisi väärtusi läbi erinevate tegevuste õpilasteni viia: meil tuleb juba kolmandat aastat lavale muusikal, kus osalevad õpilased 4.–12.klassini; meie kooli seinu kaunistavad õpilaste joonistused, 7. klasside loovtööd; me viime ellu õpilasesinduse poolt algatatud mõtted – populaarsemad neist on jõulude ajal moeshow ja kodanikupäeva FOORUM, meie õpilased on teinud filme koolikiusamise ennetamiseks ja kooli väärtuste puu valmimise kohta; me teeme juba viiendat aastat õpetajatele märtsi vaheajal Heade Kogemuste Päeva, kus esinejateks ikka õpetajad meilt ja teistest koolidest.

Tean, et samasugust tööd tehakse väga paljudes koolides. Mina usun, et kõik koolid on head ning mulle tundub, et me peaksime väga tõsiselt mõtlema koolide sildistamise ja võrdlemise lõpetamisele, et hoida oma õpetajat!

Soovin kõigile väärtuspõhist lähenemist koolide juhtimisel ja hindamisel! Ja rohkem positiivseid mõtteid kooli ja koolidest!